

17.6.2014

Liikenne- ja viestintäministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@lvm.fi

Asia: Lausuntopyyntö kansallisesta big data -strategiasta LVM138/05/2014 3.6.2014

Liikenne- ja viestintäministeriön asettaman työryhmän tehtävänä on luoda kokonaiskuvaa big datan tilanteesta Suomessa sekä tehdä ehdotuksia tarvittavista kehittämistoimista (a) data-aineistojen käytettäväksi saamiseksi, (b) data-aineistojen hyödyntämiseksi eri sektoreilla sekä (c) tehdä ehdotuksia osaamisen kehittämiseksi ja tunnistaa vaikutusalueita ja tutkimustarpeita. Lopputuloksena työryhmä valmistelee luonnoksen big data -strategiaksi kansallisina kehittämislinjauksina.

Yleishuomiona toteamme, että työryhmä on koonnut perustaa big datan tilasta globaalisti ja paikallisesti hyvin laajasti. Erityisesti kiitämme työryhmää siitä, että yritysten näkökulmaa datan kerääjänä ja sen hyödyntäjänä on valotettu. Työryhmän raportissa jotkut asiakokonaisuudet jäivät kuitenkin irrallisiksi tai puutteellisiksi. Myöskään käsitteitä ja termejä ei ole tarkasti avattu. Raportti tulisikin viimeistellä lausuntokierroksen jälkeen tai yhdistää ryhmän suosittelemaan taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen analyysiin.

Suurista big data-toimijoista on valitettavasti jätetty tutkimatta S-, K- ja Lidl-kauppa- ja palvelusketjut sekä Itella. Toivomme, että he antavat oman kontribuutiossa esimerkiksi Kaupan keskusliitto ry:n kautta. Pidämme näitä yhtiöitä big datan edelläkävijöinä asiakaskäyttäytymisen analysoinnissa ja huomioimisessa liiketoiminnassa. Tällä hetkellä esimerkiksi kanta-asiakaskorttien käytöstä syntyvää tietoa asiakkaiden käyttäytymisestä käytetään heidän profilointiinsa erittäin tehokkaasti, mikä tuo haasteita mm. tietosuojaan liittyen.

Suomessa nykyisin vallalla oleva hallinnonalojen siilomaisuus on ehdotuksen mukaan este toteuttaa big data-sovelluksia. Julkishallinnon datan avaaminen on vasta alussa. Poikkihallinnollinen datan yhdistely ja käsittely ovat edellytykset big data-strategian onnistumiselle. Työryhmän toteamus, että big data ei ole pelkästään yhtä isoa datamassaa vaan voi koostua monesta pienestä dataerästä yhdisteltynä, on Suomen kokoisessa maassa tärkeä huomio.

Raportti tukee avoimen datan lisäämistä. Linkitys avoimeen dataan on jäänyt hieman vajaaksi. On selvennettävä julkisen suljetun ja avoimen datan sekä yritysten suljetun ja avoimen datan eroja.

Jokaisen korkeakoulun ei tarvitse itse tuottaa opetusta analytiikasta ja big datasta. Suomessa kannattaisi toteuttaa muutaman korkeakoulun voimin esimerkiksi MOOC- tai muuta verkko-opetusta, jolla koulutusvajetta voitaisiin nopeasti kuroa umpeen. Luonnoksessa mainitut yliopistot mahdollisesti muutaman ammattikorkeakoulun tukemina voisivat käynnistää koulutuksia laajalle opiskelijajoukolle ja myös opettajille.

17.6.2014

Sovellusalueista pidämme terveydenhuollon alaa erittäin merkittävänä. Julkisen ja yksityisen terveydenhuollon tietojärjestelmät sisältävät jo nyt paljon tietoa terveydestä/sairauksista, asiakaskäynneistä, lääkkeiden käytöstä, lääkärin toiminnasta, apteekkien toiminnasta, potilasvirroista (esim. ajanvarausjärjestelmät), kustannuksista jne. Big datan nopea kerääminen ja analysointi ja tulosten julkistaminen selkeinä graafisina kuvina (ei pelkästään numeroina) kansalaisille, kuntapäätäjille ja ministeriöille auttaisi ymmärtämään paremmin valtavaa, yli 50 vuoden ajan kehitettyä kokonaisuutta.

Tutkimusta käsittelevässä kappaleessa mainitaan vain yliopistojen tekemästä tutkimuksesta. Laajempi tarkastelu olisi paikallaan, sillä myös yritykset, tutkimuslaitokset ja ammattikorkeakoulut tekevät tutkimusta.

Julkishallintoa käsittelevässä kappaleessa rohkaistaan datalähtöisempään suorituskyvyn mittaamiseen ja päätöksentekoon. Toteamme, että korkeakouluissa tulosten reaaliaikainen analysointi on edennyt viime vuosina nopeasti. Korkeakoulujen keskinäinen benchmarking -toiminta on myös aktiivista. Jotkut korkeakoulut, mm. Metropolia Ammattikorkeakoulu, ovat myös avanneet dataansa sovelluskehitystyöhön.

Arvio kansantaloudellisista positiivista vaikutuksista on mielestämme tärkein kriteeri arvioida big datan merkitystä ja painottaa opetuksessa, tutkimuksessa ja big datan toteutuksissa tehtävää työtä. Tuemme työryhmän suositusta tehdä taloudellinen ja yhteiskunnallinen analyysi big datan potentiaalista Suomessa ja strategisten toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Riitta Konkola
Toimitusjohtaja-rehtori

Lisätietoja lausunnosta antaa:

Tuomo Rintamäki
Tietohallintojohtaja, tuomo.rintamaki@metropolia.fi